

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๑๐๑๐/๑๙๐๘๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 11860
รับที่(อีเมล)
วันที่ 2 พ.ย. 2563 17.00

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ ๖ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือถึงรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' Meeting: AFMM) ครั้งที่ ๒๔ การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' and Central Bank Governors' Meeting: AFMGM) ครั้งที่ ๖ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง (การประชุมฯ) เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นเจ้าภาพ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องและเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ สาระสำคัญของการประชุมฯ เป็นดังนี้

๑. ความเป็นมา

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในฐานะประธานอาเซียน ปี ๒๕๕๓ ได้จัดการประชุมฯ เพื่อติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการและหารือเกี่ยวกับความร่วมมือของคณะทำงานต่าง ๆ ภายใต้กรอบการประชุม AFMM และ AFMGM รวมทั้งหารือในประเด็นนโยบายเศรษฐกิจเพื่อรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-๑๙)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุมฯ มีเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. สาระสำคัญของการประชุมฯ

๓.๑ การประชุม AFMM ครั้งที่ ๒๔ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๑ ที่ประชุมได้รับทราบ (๑) สรุปสถานการณ์เศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียน และการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานโดยเลขาธิการอาเซียน (๒) วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน การเงินสีเขียวและเศรษฐกิจดิจิทัลโดยผู้แทนธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) และ (๓) การสนับสนุนเงินทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในอาเซียนโดยผู้แทนธนาคารโลก นอกจากนี้ ผู้แทนองค์การระหว่างประเทศยังเน้นถึงการสร้างเศรษฐกิจที่มีภูมิคุ้มกัน (Resilient Economy) ควรเป็นเป้าหมายหลักของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเตรียมรับสภาวะความปกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดคลี่คลายลง

๓.๑.๒ ที่ประชุมได้รับทราบความคืบหน้าของความร่วมมือด้านการคลังในอาเซียน ดังนี้
(๑) การระดมทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (๒) ด้านศุลกากร (๓) ด้านภาษีอากร (๔) ด้านการประกันภัย

/(๕) ด้านการบริหาร...

(๕) ด้านการบริหารความเสี่ยงและการประกันภัยเพื่อรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (๖) ด้านการพัฒนาตลาดทุน และ (๗) ด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยมีความคืบหน้าที่สำคัญ ได้แก่ (๑) ด้านศุลกากร ในปี ๒๕๖๒ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าอาเซียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (ATIGA e-Form D) ระหว่างกันได้ครบทั้ง ๑๐ ประเทศ ผ่านระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (ASEAN Single Window: ASW) และปัจจุบัน ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อมรวมถึงประเทศไทย ได้เริ่มกระบวนการทดสอบการเชื่อมโยงข้อมูลใบรับรองด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมแล้ว และ (๒) ด้านภาษีอากร ได้มีการสรุปข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผลการศึกษาเรื่องภาษีหัก ณ ที่จ่ายของอาเซียนเพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานของหนังสือรับรองการมีถิ่นที่อยู่ (Certificate of Residence) เพื่อการรัษฎากรที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียน พร้อมทั้งการพัฒนาแพลตฟอร์มกลางออนไลน์เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ

ในวาระนี้ ผู้แทนกระทรวงการคลังได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงการออกพันธบัตรเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พันธบัตรเพื่อสังคม และพันธบัตรเพื่อความยั่งยืน วงเงินรวมไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ซึ่งพันธบัตรดังกล่าวมีความสอดคล้องกับมาตรฐานพันธบัตรของอาเซียนตามแนวทางของหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนอาเซียน

๓.๒ การประชุม AFMM ครั้งที่ ๒ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๓.๒.๑ ที่ประชุมได้รับทราบประเด็นหลักเพื่อเป็นกรอบการดำเนินการ (Chair's Priorities) ปี ๒๕๖๓ ในด้านความร่วมมือด้านการเงินการคลัง ได้แก่ (๑) การส่งเสริมการเงินที่ยั่งยืนในอาเซียน และ (๒) การส่งเสริมความเชื่อมโยงของระบบการชำระเงินในภูมิภาค

๓.๒.๒ ที่ประชุมได้รับทราบประเด็นที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้แก่ (๑) สรุปสถานการณ์เศรษฐกิจอาเซียนโดยผู้แทนสำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+๓ (๒) รายงานเกี่ยวกับความเสี่ยงและนโยบายที่จำเป็นในการรับมือกับโควิด-๑๙ ในอาเซียนโดยผู้แทน ADB และ (๓) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนโดยผู้แทนกองทุนการเงินระหว่างประเทศ นอกจากนี้ องค์การระหว่างประเทศดังกล่าวยังได้เน้นย้ำในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น การดำเนินมาตรการด้านการคลังอย่างยั่งยืน การบริหารหนี้สาธารณะอย่างยั่งยืนและโปร่งใส การพัฒนาตลาดทุนที่ยั่งยืน การส่งเสริมการใช้สกุลเงินท้องถิ่น และการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ตาข่ายความมั่นคงทางการเงิน (Financial Safety Net) เป็นต้น

๓.๒.๓ ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินการตาม Roadmap for Monetary and Financial Integration for ASEAN ของคณะทำงานด้านต่าง ๆ ดังนี้ (๑) การพัฒนาตลาดทุน (๒) การเจรจาเปิดเสรีบริการทางการเงิน (๓) การประกันภัยอาเซียน (๔) การรวมตัวภาคการธนาคารอาเซียน (๕) การเปิดเสรีบัญชีทุนเคลื่อนย้าย (๖) การเข้าถึงบริการทางการเงิน และ (๗) ระบบการชำระเงินและธุรกรรมทางการเงิน นอกจากนี้ ยังได้ให้การรับรองรายงานของคณะทำงานเพื่อพัฒนาตลาดทุน เรื่อง การเงินที่ยั่งยืนในอาเซียน ซึ่งเป็นรายงานเพื่อส่งเสริมการระดมทุนอย่างยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียน และเพื่อประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากรายงานดังกล่าวไปปรับใช้ได้

ในวาระนี้ ผู้แทนกระทรวงการคลังได้เน้นย้ำความสำคัญของการดำเนินการความร่วมมือด้านการเงินการคลังในภูมิภาคอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเปิดเสรีบริการทางการเงิน การพัฒนาตลาดทุน และการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวจะเป็นส่วนที่ทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถก้าวผ่านความยากลำบากอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้อย่างยั่งยืนและมีภูมิคุ้มกันร่วมกัน

๓.๒.๔ บรูไนดารุสซาลามในฐานะประธานอาเซียนและเจ้าภาพจัดการประชุม ในปี ๒๕๖๔ ได้แจ้งว่า มีกำหนดจะจัดการประชุม AFMM ครั้งที่ ๒๕ การประชุม AFMM ครั้งที่ ๗ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในระหว่างวันที่ ๒๖ - ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ บรูไนดารุสซาลาม

๓.๓ การประชุมระหว่างสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน สภาธุรกิจสหภาพยุโรป-อาเซียน สภาธุรกิจสหรัฐอเมริกา-อาเซียน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๓.๓.๑ สภาธุรกิจอาเซียน-สหภาพยุโรปเห็นว่าประเด็นด้านการเงินการคลังที่ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ (๑) การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานอย่างยั่งยืน และ (๒) การลงทุนด้านสาธารณสุขอย่างยั่งยืน (Sustainable Healthcare Financing)

๓.๓.๒ สภาธุรกิจสหรัฐอเมริกา-อาเซียนเห็นว่า การเข้าถึงบริการทางการเงิน (Financial Inclusion) และกระบวนการในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digitization) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภาคการประกันภัยและภาคการธนาคารในยุคโควิด-๑๙

๓.๓.๓ สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียนได้จัดทำแนวทางการฟื้นฟูเศรษฐกิจของอาเซียน (Pathway 225) ที่ชัดเจน ครอบคลุม และสามารถใช้ได้จริง เช่น การใช้นโยบายทางการเงินการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถดำเนินต่อไปได้ การป้องกันความเสี่ยงด้านเครดิตในภาคการเงิน และการสนับสนุนโลจิสติกส์ เป็นต้น

๔. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔ (๗) ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ระบุว่า เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

๕. ความเห็นของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ให้ความสำคัญในการติดตามการดำเนินงานร่วมมือด้านการเงินการคลังของอาเซียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันกำหนดไว้ตาม Annual Priorities ประจำปี ๒๕๖๓ แล้ว อย่างไรก็ดี ประเทศสมาชิกอาเซียนควรพิจารณาใช้ประโยชน์จากข้อเสนอแนะขององค์กรระหว่างประเทศเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายด้านการเงินการคลังภายในประเทศเพื่อเร่งให้สัมฤทธิ์ผลในการฟื้นฟูเศรษฐกิจซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-๑๙ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ ๖ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๑๕

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๕๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ krittabhorns@fpo.go.th